



# **Návšteva múzea v Spišskej Novej Vsi**

**Expozícia – XVI. Spišských miest**



**Fasádu múzea zdobí rokoková štuková výzdoba šiestich kartuší znázorňujúcich vlastnosti , aké by mal mať mešťanosta.**



# Z histórie Provinčného domu

- 6. január 1777 - v časoch panovania kráľovnej Márie Terézie, po rozsiahlej rekonštrukcii sa uskutočnilo slávnostné otvorenie Provinčného domu(terajšia budova Múzea Spiša)
- 27. januára 1777 sa tu konalo valné zhromaždenie Provincie XVI spišských miest, ktoré zvolilo jej funkcionárov – grófa, notára a dvoch prísediacich. Odvtedy, až do roku 1876 **plnil objekt pozíciu správneho sídla provincie**
- prednú časť obýval administrátor dohliadajúci na správu provincie, ktorého menoval panovník. Ďalej sa tu
- v rokovej miestnosti pravidelne zasadali zástupcovia všetkých šestnástich miest
- v rokoch **1774 – 1876** Spišská Nová Ves bola významným administratívnym centrom Spiša, pod jej správu podliehala takmer štvrtina jeho územia.

# Maketa Múzea Spiša - budova Provinčného domu



# Rokovacia miestnosť





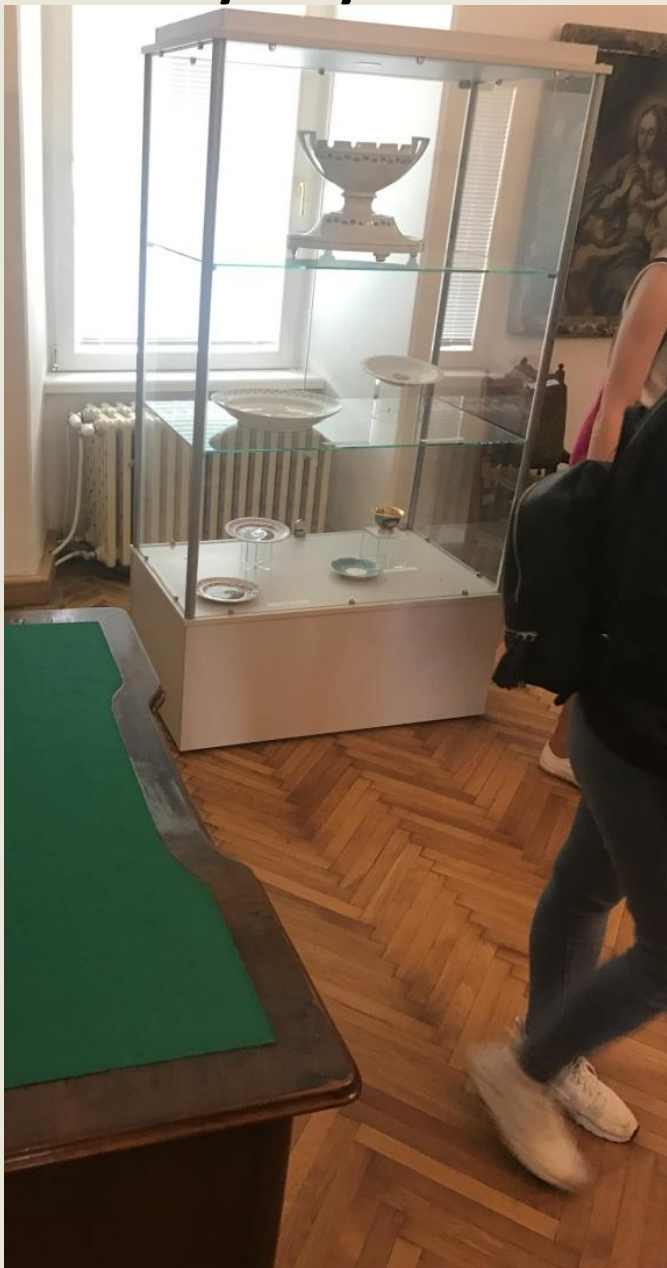
## Oblečenie



## Exponáty múzea



**Kuchynský riad**



**Slávnostné šaty**



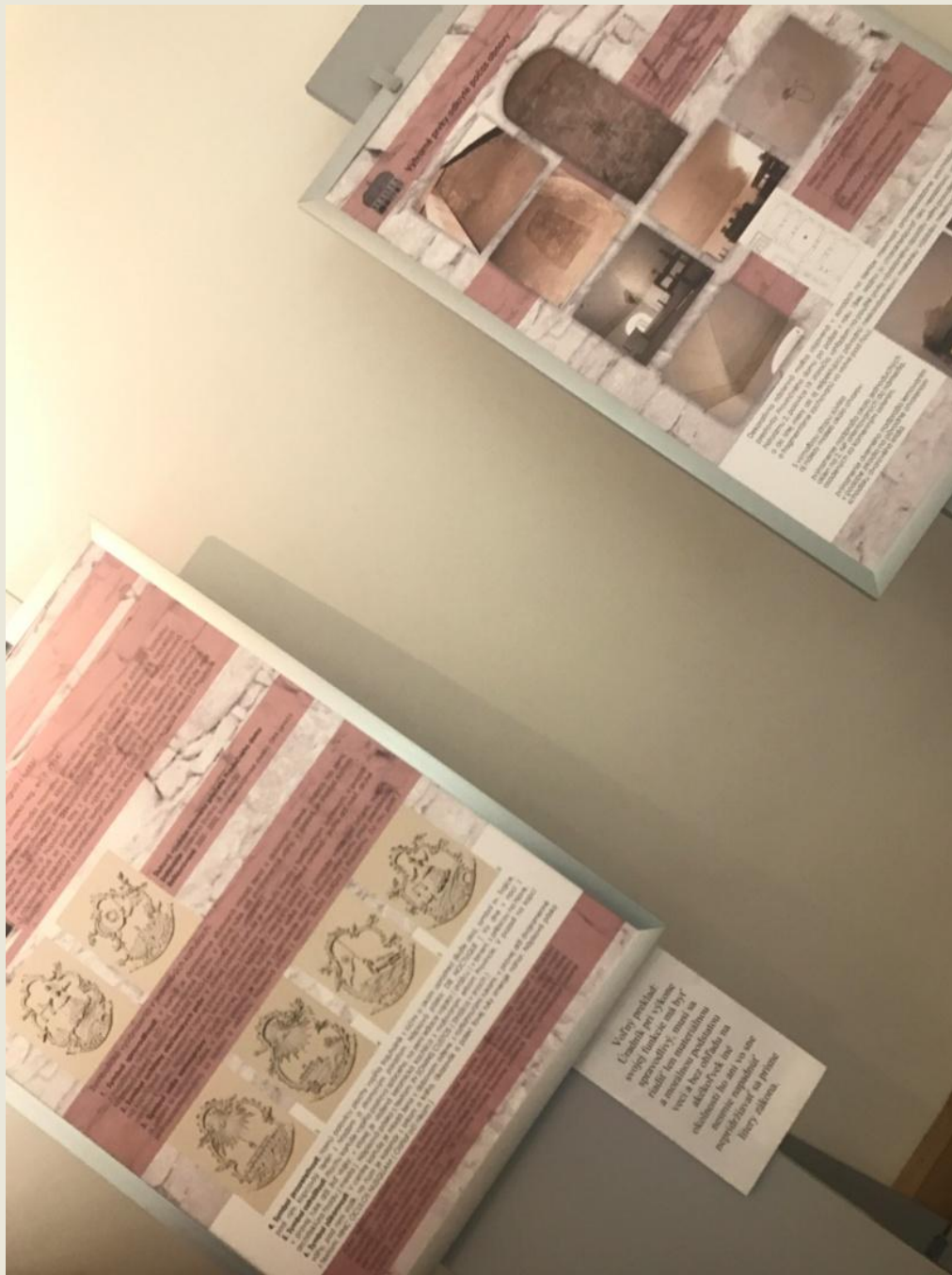


Erb





## Textové exponáty – história Provinčného domu





# Provincia 16 spišských miest

- Uhorský kráľ Žigmund si od poľského kráľa Vladislava požičal peniaze, aby porazil Benátky a obnovil uhorský vplyv v oblasti Dalmácie. Spor sa nakoniec skončil prímerím a 360 rokov trvajúcim zálohom 16 spišských miest.
- Provincia 13 spišských miest bol samosprávny celok spišských miest v rokoch 1412 – 1778.
- Vznikol z miest spišského zálohu a tvorili ho: **Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Spišské Podhradie, Poprad, Veľká, Spišská Sobota, Stráže pod Tatrami, Matejovce, Spišská Belá, Vrbov, Ľubica, Ruskinovce a Tvarožná.**
- Poľskí králi mestám potvrdili všetky privilégia uhorských panovníkov a ponechali pôvodnú, hoci značne oklieštenú samosprávu. V roku 1769 zálohované mestá obsadilo uhorské vojsko a v roku 1772 boli opäť včlenené do Uhorska (formálne 18. 9. 1773). Provincia ako samostatný celok trvala ešte niekoľko rokov, do júna 1778, keď boli k pôvodnej trinástke pričlenené mestá **Stará Ľubovňa, Podolíneec a Hniezdne a utvorená Provincia 16 spišských miest.**

- **Národná kultúrna pamiatka**  
Mariánsky stĺp s kamennou sochou Nepoškvrnenej Panny Márie, tzv. Immaculatou, má svoje miesto v historickom srdci mesta pred farským kostolom už **od roku 1724**. Spišskonovoveský mariánsky stĺp bol postavený na základe donácie vtedajšieho poľského starostu Teodora Konštantína Lubomirského. Je najstarším spomedzi mariánskych stĺpov, ktoré dal tento gróf postaviť aj v ďalších 13 spišských mestách, ktoré spravoval v období tzv. poľského zálohu. Immaculatu vyhotovil podľa dostupnej literatúry levočský kamenosochár Friedrich Horn.



# Účastníci exkurzie do histórie - študenti 2.A



**eTwinning projekt**

***Poznajme naše regióny***

***Čáslav – Spišská Nová Ves***

***2017/2018***